

Helsingin kaupunki
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Sosiaalinen raportointi – kokemuksia asiakastiedon keruusta Helsingissä

13.10.2016

Auri Lyly

Sosiaalinen raportointi pähkinänkuoressa

Menetelmänä systemaattinen tiedonkeruu asiakastyötä tekeviltä työntekijöiltä

- Pohjautuu asiakastyön dokumentointiin (esim. palvelutarpeen arvio) ja työntekijöiden asiantuntijuuteen

Laadullista tietoa muokataan ja täydennetään tilasto- ja tutkimustiedolla siten, että se on helposti hyödynnettävissä

- Yhteistyössä Tietokeskuksen kanssa, julkaisukanavana kaupungin [internet-sivut](#)

Sosiaalisen raportoinnin avulla tuotettua tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja palvelujen kehittämisessä sekä virasto- että kaupunkitasolla

- Tieto poliittisten päättäjien käyttöön ja osaksi kaupungin strategian suunnittelua

Helsingissä asukkaita noin 620 000

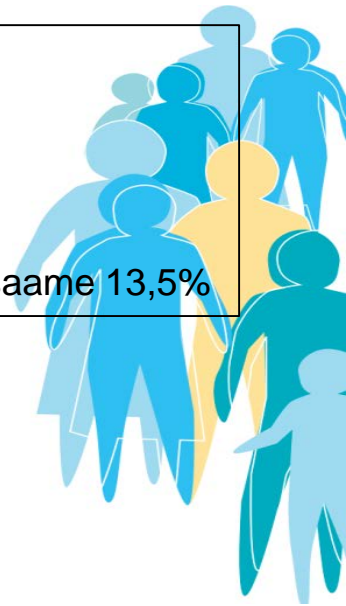
Alle 18-vuotiaita 16%

Yli 65-vuotiaita 16%

Työikäisiä 2/3

25% asuu yksin

Äidinkieli muu kuin suomi, ruotsi tai saame 13,5%

Organisaatio 2016

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Ensimmäinen jaosto

Toinen jaosto

Kolmas jaosto

Virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Perhe- ja sosiaali-
palvelut

Terveys- ja
päihdepalvelut

Sairaala-, kuntoutus-
ja hoivapalvelut

Henkilöstö- ja kehittämisspalvelut

Talous- ja tukipalvelut

Tietohallinto- ja viestintäpalvelut

Henkilöstöä noin
15 000, joista
sosiaalityöntekijöitä ~700
ja
sosiaaliohjaajia ~550

Lastensuojelun asiakaslapsia 11 296

Toimeentulotukea saaneita henkilöitä 70 143

Lastensuojelutarpeen arviointeja noin 5000 vuodessa

Sosiaalisen raportoinnin pilotointi syksyllä 2015

- Tiedonkeruu toteutettiin perhe- ja sosiaalipalveluissa
  - Mukana aikuissosiaalityö ja -ohjaus, nuorten sosiaalityö ja lastensuojelun avohuolto
  - Aineistona syyskuun aikana aktiivisessa asiakkuudessa olleiden asiakkaiden palvelutarpeen arviot

Työntekijä käy läpi
omat asiakkaansa

Esiin nousevia
ilmiöitä käsitellään
tiimissä

Tiimi kirjoittaa
asiakasilmiöistä
yhteisen koosteen
(pilotissa 25 kpl)

Aineistosta esiin nousseet teemat

Palveluprosessien sujuvuus

Asumisen kalleus

Velkaantuminen
ja
talousvaikeudet

Huolto- ja
tapaamis-
riidat

Osattomuus

Ylisukupolvinen
huono-osaisuus

Lastensuojelu-
perheiden
aikuisten kanssa
työskentely

Asumisen kalleus

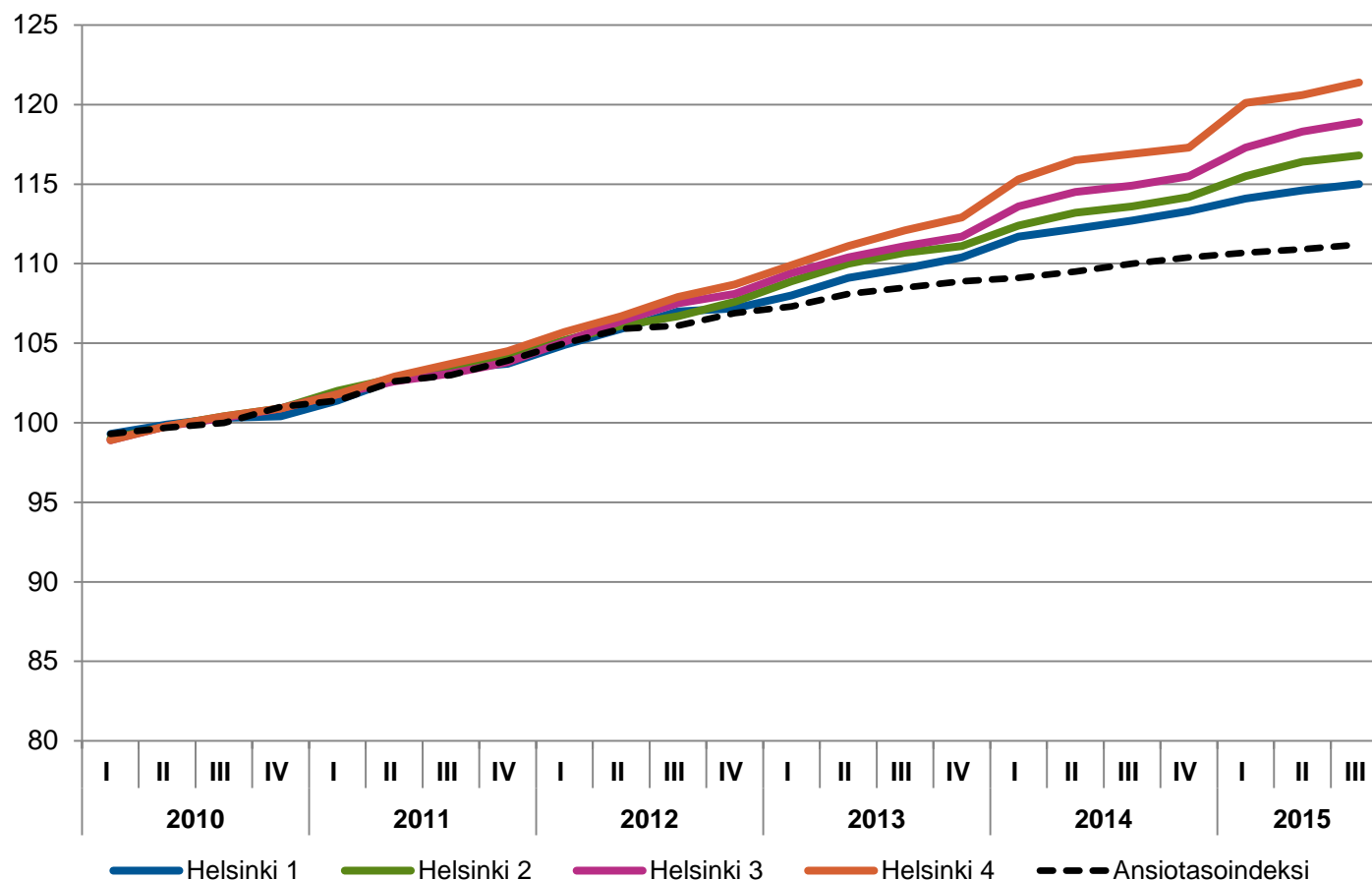
- ”Asumiseen liittyvät kysymykset ja haasteet näkyvät aineistossa selkeästi. Asumisen kalleus on yhteydessä nuorten velkaantumiseen, asumisen ongelmiin ja asunnottomuuteen. Mainitut ongelmat puolestaan altistavat nuoria mielenterveys- ja päihdeongelmille sekä hankaloittavat työnhakua, työssäkäyntiä ja opiskelua.” (nuorten sosiaalityö)

Vuokra-asuntojen vuokraindexi (2010=100)

Lähde: Tilastokeskus, Tietokeskuksen laskelmia

Asuntojen vuokrat ovat kasvaneet kovemmin kuin ansiotasoindexi. Kovinta kasvu on ollut edullisimmalla kalleusalueella 4.

Työntekijöiden ratkaisuehdotukset - Asuminen

Kaupunkitaso

- Vuokrien säännöstelyllä varmistettaisiin se, että vuokrataso olisi kohtuullinen
- Pieniä, kohtuuhintaisia asuntoja tulisi rakentaa tarvetta vastaavasti
- Nuorille voisi olla oma kiintiö Stadin asunnoilta
- Monimuotoiseen asumiseen tulisi kannustaa (kimppakämpät, yhteisöllinen asuminen, alivuokraus)
- Asuinalueille tulisi rakentaa sekä vuokra- että omistusasuntoja, ja ne tulee suunnitella eri ikä- ja asukasryhmät huomioiden

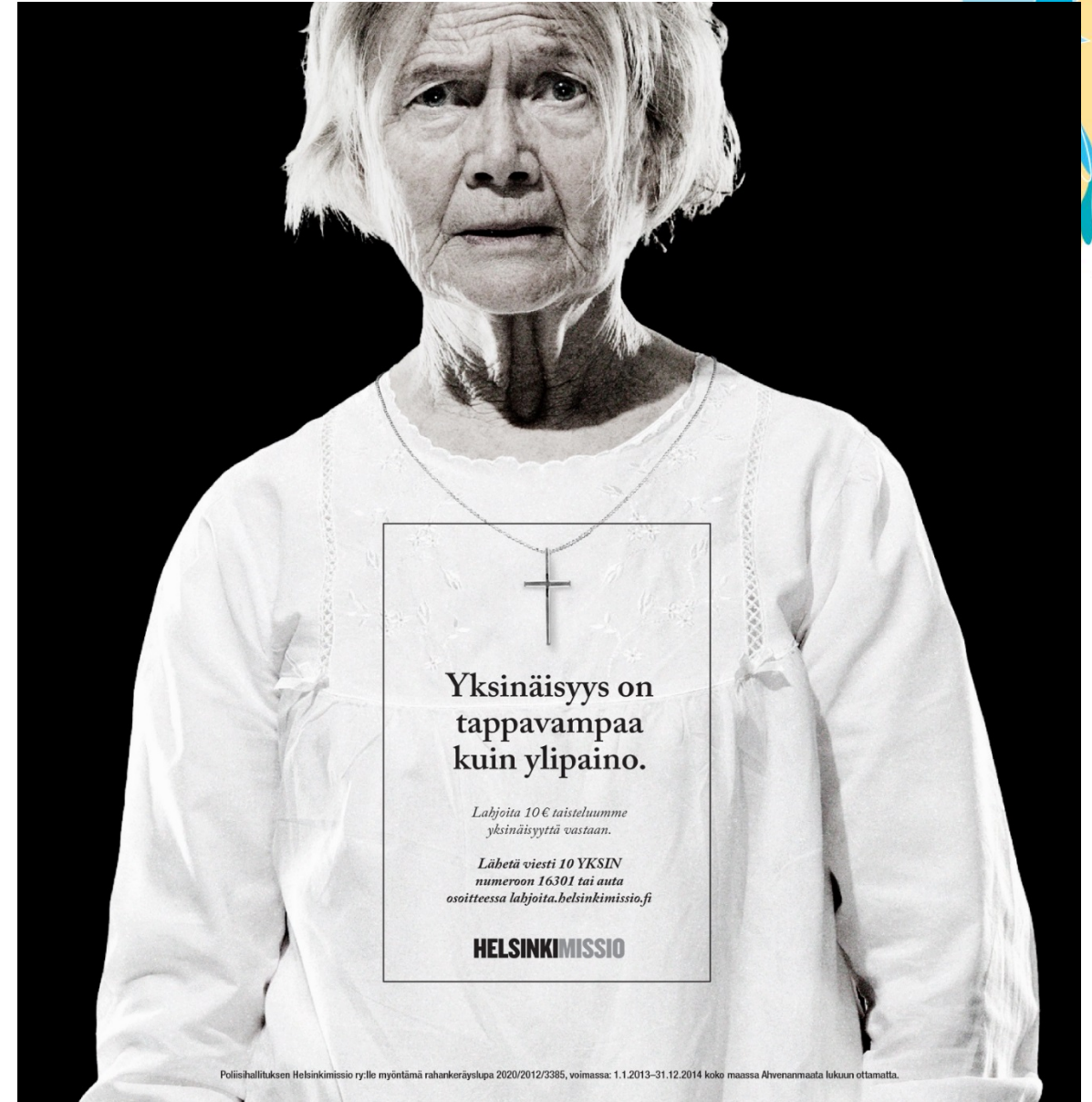
Sosiaali- ja terveydenhuolto

- Asumisneuvontaa tulisi lisätä niin nuorille kuin muillekin ryhmille
- Kriisimajoituspaikkoja pitäisi olla tarjolla enemmän erityisesti nuorille, mutta ylipäänsä henkilöille joilla ei ole muita sosiaalisia ongelmia kuin asunnon puute. Erityisesti tarvitaan päihteettömiä tilapäis- ja kriisimajoituspaikkoja.

Osattomuus

- ”Sosiaalityöntekijä saattaa olla asiakkaan ainoa aikuinen tuki, jolloin asiakastapaamisiin ja keskusteluun tarvittaisiin enemmän aikaa kuin mitä siihen nyt on.” (nuorten sosiaalityö)
- ”Yksinäisyyteen puuttuminen koetaan sosiaalityössä haasteellisena.” (nuorten sosiaalityö)

Osattomuus – tilasto- ja tutkimusfaktaa

- Kolme neljäsosaa (76 %) helsinkiläisistä ATH-kyselyn vastaajista oli melko tai erittäin tyytyväisiä ihmissuhteisiinsa ja 11 prosenttia oli melko tai erittäin tyytymättömiä näihin suhteisiin. Eniten ihmissuhteisiin tyytymättömiä olivat yksinhuoltajat (19 %), mutta myös yksinasuvat (15 %) olivat keskimääräistä tyytymättömämpiä.
- 20 vuotta täyttäneistä helsinkiläisistä 11 prosenttia tunsi itsensä yksinäiseksi. Yksinäisyys oli yleisempää kuin koko maassa keskimäärin (9 %), Espoossa (8 %) tai Vantaalla (9 %).
- Lukuvuoden 2011–2012 aikana Helsingin ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista 10,5 prosenttia keskeytti opintonsa kokonaan. Koko maassa kokonaan opintonsa keskeyttäneiden osuus oli vähäisempi; 7,8 prosenttia.
- Vuoden 2013 lopussa 16–29-vuotiaita nuoria, jotka olivat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella, oli 8 700 eli 6,7 prosenttia vastaavan ikäisestä väestöstä.

Työntekijöiden ratkaisuehdotukset - Osattomuus

Kaupunkitaso

- Työelämään ja koulutukseen pitäisi pystyä osallistumaan joustavammin
- Kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia pitäisi vahvistaa (oman asuinympäristönsä suhteen, päätöksenteon suhteen)
- Kaupunkilaisille tulisi olla tarjolla erilaisia matalan kynnyksen tiloja, jotka mahdollistaisivat yhteisen tekemisen ja sosiaalisten suhteiden luomisen

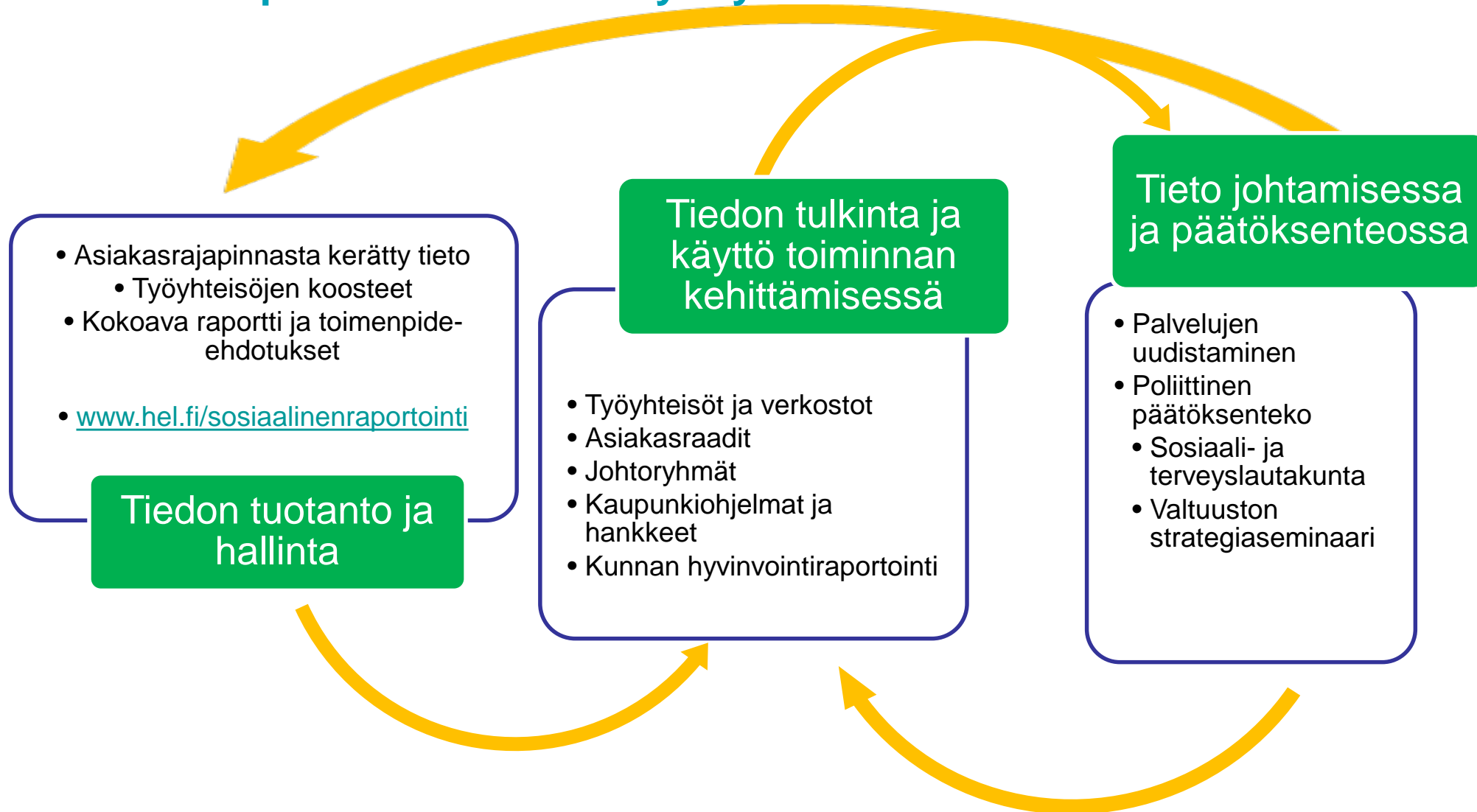
Työntekijöiden ratkaisuehdotukset - Osattomuus

Sosiaali- ja terveydenhuolto

- Yksinäisyys pitäisi tunnistaa ja ottaa puheeksi
- Palvelujen tulisi vahvistaa asiakkaiden osallisuutta
  - Palvelujen pitäisi mahdollistaa erilaisten yhteisöjen toimiminen
  - Palvelut voisivat toimia yhteensaattajina esimerkiksi vertaistukitoiminnalle
  - Sosiaalista kuntoutusta ja erilaista ohjattua ryhmätoimintaa pitäisi olla tarjolla enemmän ja sitä pitäisi tehdä moniammatillisessa yhteistyössä
- Järjestöyhteistyö osallisuuden lisääjänä on erittäin tärkeää ja sitä pitäisi hyödyntää.
  - Keinoina ovat mm. tukihenkilöt, vapaaehtoistyö
- Etsivän työn muotoja pitäisi lisätä ja palveluiden reunamilla olevat asiakkaat tunnistaa
  - Esimerkkinä toimeentulotuessa pelkästään kirjallisesti asioivat asiakkaat, terveyspalveluita satunnaisesti tai vain päivystysluonteisesti käyttävät asiakkaat

Sosiaalisen raportoinnin tiedon hyödyntäminen

Helsingin kaupunki
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Kiitos!

www.hel.fi/sosiaalinenraportointi